

Спеціальність: 014 Середня освіта (Українська мова і література)

Освітня програма: Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Назва навчальної дисципліни: Українська граматика: традиційні й нові підходи

Статус дисципліни: вибіркова

Мова навчання: українська

(загальний обсяг – 90 год. (3 кредити), з них: ауд. – 32 год. (лекц. – 14 год., практик. – 14 год., консультації – 4 год.), самос. робота – 58 год.)

Мета вивчення навчальної дисципліни – формування у студентів загальних та фахових компетентностей, систематизованих наукових знань про традиційні й нові підходи щодо характеристики граматичних явищ української літературної мови; ознайомлення магістрантів з найважливішими новими напрямками розвитку української граматики з опорою на традиційні мовознавчі підходи.

Цілі навчальної дисципліни спрямовані на формування у магістрантів:

- знання та розуміння специфіки професії і предметної галузі, основних концепцій, базових філологічних понять (**ЗК 1**); здатність діяти на основі принципів професійної етики, дотримуватися правил академічної доброчесності (**ЗК 2**); здатність цінувати різноманітність та мультикультурність світу, керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співпраці (**ЗК 3**); здатність здійснювати пошук, оброблення, аналіз, систематизацію, критичне осмислення інформації з різних джерел; навички використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій (**ЗК 5**); здатність визначати, формулювати та розв'язувати складні професійно-педагогічні проблеми, які вимагають інтеграції знань та практичних умінь з різних наук (**ЗК 7**); здатність спілкуватися державною мовою, уміння правильно, логічно, ясно будувати своє усне та писемне мовлення (**ЗК 8**). (**загальні компетентності**);

- здатність самостійно опанувати нові знання за спеціальністю, вільне володіння науковим інструментарієм у галузі філологічної та методичної науки для використання у професійній діяльності (**ПК 1**); здатність осмислювати мистецтво слова як систему, розуміти еволюційний шлях розвитку української мови та мовознавства, української / світової літератури та літературознавства (**ПК 2**); здатність орієнтуватися в основних тенденціях суспільного життя, мовної, літературної освіти та визначати власну позицію, вивчати, критично осмислювати й упроваджувати у власну педагогічну та наукову діяльність передовий український та світовий досвід відомих науковців та вчителів з метою свідомого вибору шляхів вирішення проблем в освітньому процесі (**ПК 5**); володіння методологією і методами наукового дослідження, уміння виконувати завдання проблемно-пошукового, дослідницького, творчого характеру (**ПК 6**); здатність виконувати комплексний дослідницький проект з актуальних проблем філології, методики та інших, суміжних із філологією, галузей знань; брати участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії) (**ПК 8**) (**професійні (фахові) компетентності**).

Програмні результати навчання магістранта:

ПРЗ 1. Розуміння шляхів інноваційного розвитку системи вищої освіти України в умовах реформаційних перетворень.

ПРЗ 4. Поглиблені знання сучасного мовознавства, академічної риторики, культури наукової української мови

ПРЗ 6. Розуміння методів та прийомів навчання/викладання української мови та літератури в закладах освіти.

ПРЗ 7. Базові уявлення про сучасні методи і методологію наукових досліджень у галузі філології та методики української мови та літератури.

ПРЗ 10. Знання сучасних методик і технологій, зокрема інформаційно-комунікаційних для успішного, ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукових досліджень.

ПРУ 1. Володіє науковим інструментарієм у галузі філології, проблемно-пошуковими методами для проведення досліджень у галузі філології та методики української мови та літератури.

ПРУ 2. Уміє застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання фахової інформації з різних джерел, у т.ч. цифрових для розв'язання проблем професійної (освітньої та наукової) діяльності.

ПРУ 3. Уміє аналізувати, порівнювати, критично осмислювати науково-методичну та загальнонаукову інформацію; пропонує шляхи вирішення досліджуваної проблеми, аргументуючи власну позицію.

ПРУ 4. Здатний діяти на основі принципів професійної етики, дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРУ 5. Володіє сучасними методами та прийомами викладання української мови та літератури в закладах вищої, загальної, додаткової педагогічної освіти.

ПРУ 8. Бере участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії).

ПРК 3. Педагогічна комунікація у процесі навчання/викладання української мови і літератури.

Унікальність навчальної дисципліни: Серед першочергових завдань українського мовознавства сьогодні залишається ґрунтовне дослідження проблемних питань граматики з урахуванням найновіших досягнень світового мовознавства у визначеній галузі.

Грамматика української мови – це самостійний розділ мовознавства з чітко визначеною проблематикою, системою наукових понять і термінів, сформованими й перевіреними практикою методами дослідження. Сучасний стан української граматики характеризується як традиційними підходами до розв'язання мовознавчих питань, так і активним розвитком нових трактувань окремих граматичних явищ та граматичної системи в цілому. У граматичних студіях останнього десятиліття зреалізовано численні вимоги часу, що передбачають розв'язання накопичених проблем граматичного ладу української мови, вивільненого від ідеологічних догматів, актуалізацію інших граматичних концепцій, творчих пошуків.

Актуальність курсу зумовлена необхідністю розширення теоретичної бази магістрантів з питань одного з найважливіших розділів мовознавства, глибокої наукової інтерпретації проблемних питань морфології, удокладнення традиційних та нових підходів до трактування граматичних виявів, системної та послідовної реалізації теоретичних пошуків у галузі граматики.